

Ujvidéki Napló.

Társadalmi és a városi közügyeket szolgáló hetilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 10 korona
Fél évre 5 korona
EGYES SZÁM 10 FILLÉR.

Főszerkesztő: **Dr. Elschléger Dezső.**

Felelősszerkesztő: **Csernyei Mór.**

== Megjelenik minden vasárnap. ==

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

II. RÁKÓCZI FERENC-ÚT 35. SZAM
I. EMELET. TELEFON SZÁM 151.

Néhai József főherceg szavai 1802-ben az ujvidéki központi szállodában (Jelenlegi főposta épület) „A város haladását örömmel látom. Buzgolkodjanak továbbra is és akkor a békés fejlődéssel és szorgalommal e város sokra viheti.”

Ünnepünk.

Ujvidék városának címere: hármás vár, mely fölé egy galamb olajágot tart.

E vár jelképezi, hogy e város ellentáll a külső ellenségnek, de belsejében a békés munkás polgárság egymást támogatva, a korszellemmel halad és a békeesség jegyében felépítette ezt a szép, virágzó várost.

Nincsen magyar város, mely oly rohamosan emelkedett volna, mint Ujvidék. 167 éve annak, hogy szab. kir. város és ezen rövid idő alatt, mert egy város életében kevés idő ez — gazdaságilag és minden más tekintetben hatalmasan kiemelkedett Magyarorszáig városai közül.

Erényein, hazaszeretétén alapozta meg kiváltságos jelenét.

Mikor Mária Terézia a jószivekhez intézi felhívását, hogy az ország nyomorát enyhítsék az elsők között volt az akkori „Pétervárad Sándok“, ma Ujvidék, mely előzőleg vérét és ezen felhívás alkalmával, vagyonát áldozza a haza szent oltárára.

Jutalmát megkapta: szabadkirályi várossá emeltetett.

Ujvidék most is, mikor ismét nagy feladatok megvalósítása előtt áll a nemzet, kiveszi részét abból, ami nemzetünk becsét van hivatva emelni. Sőt az alapját rakja meg. Az aviatikai kezdetleges állapotát megváltoztatja, mert innen indul ki az első akció, mely korszakotalkotó eseményképez.

Főmagasságu vendégünk József cs. és kir. főherceg midőn városunkat magas látogatásával szerencséselteti, bizonyoságot teszünk arról, hogy Ujvidék hódolattal üd-

vözli Őfenségét. Szeretettünk egész melegséggel fogadjuk. Hisz életünk legszebb napjai ezek, amikor a tudomány magasra-törő szárnyait mi ujvidékiek emeljük. Mikor a haladásba lelket öntünk. Örömrünk mindegyre jobban fokozódik. Különösen most, amikor visszaidézzük néhai boldog-emlékű József főherceg szavait, ki mint a honvédség főparancsnoka 21 évvel ezelőtt itt Ujvidéken a nála tisztelgő küldöttségnek a következőket mondotta: „A város haladását örömmel látom. Buzgolkodjanak továbbra is és akkor a békés fejlődéssel és szorgalommal e város még sokra viheti.” Ime a jóslat bekövetkezett. Békés fejlődéssel és szorgalommal Ujvidék bámulatos eredményt ért el. Az atya profétái ihletét a fia Őfensége megvalósítva látja. Ezért oly nagy az örömrünk. — A magas kormány tagjai Ujvidék polgársága hálás örömmel köszönti, mert bizonyítjuk, hogy jóindulatát nem pazarolja érdemtelenre. Ujvidék a magas kormány támogatását megérdemli. Látja ezt a hangyaszorgalmat; látja minő hatalmas lendületet vett itt az ipar és kereskedelem. És hogy e fejlődésében mik az akadályok azt is bemutatjuk. Főleg az, hogy állandó dunai hidunk nincs, melynek megvalósításától függ Ujvidék teljes gazdasági ereje. Ha ez meglesz, akkor Magyarország egyik kapuját építjük fel, mely Horvátországgal szorosabban köt bennünket össze.

Ujvidék lakossága megérdemli a magas kormány nagybecsű támogatását. Eddig mindig ezt bizonyította be. Van reményünk, hogy már a közel jövőben megvalosul a forró óhajunk, mert ezzel az ország hatalma is növekedik. Tiszteletünket, ragaszkodásunkat a magas kormányunk iránt fokozza azon megtiszteltetés, hogy ünnepünkön magas látogatásával szerencséseltetett bennünket. Ilyenkor, ilyen ünnepi hangulatban minden szó kevés arra, mely méltó

kifejezője lehetne e város érzelmeinek, ezért az „Istenhözottat“ lelkünk egész erejével, szívünk őszinte igazságával mondjuk.

Minden rangu és rendű kedves vendégünknek meleg üdvözlöttnket.

Érezzék magukat jól e város falai között, mely igazi magyaros vendégszeretettel köszönti őket!

Cs. M.

Pünkösöd ünnepe.

„En elmegyek töletek, veletek leszek menyekben és elküldöm magam helyett a vigasztaló Szentlelket.“ Így szólt az Üdvözítő és mennyekbe szállt. Tizednapon, miután mennyekbe távozott, egybegyűltek, miként az irás szava mondja, az apostolok. Egyszerre nagy zúgás lepte meg az egybegyűlteket és galamb képeben jelent meg a Szentlelke. Megjelent békeességet hirdetve a Szentlelke, mert miként az eznap evangélium mondja a Megváltó mondotta: „békeességet hagyok nektek.“ A vigasztalás, a békeesség ünnepe a Pünkösöd, zöld gallyakkal övezzük templomainkat, hogy méltóképp juttassuk külsőleg is kifejezésre azt a nagy eszmét, mely Pünkösöd ünnepébe van letéve, hogy külsőleg is eszünkbe jusson a nagy ünnep.

Valóban vigasztalás, békeesség szükséges ma főképp, midőn a felzaklított kedélyek aggodalomtól telt szívvvel a szokotnál izgatottabbak, idegek és amidőn könnyen reagálnak minden oly dologra, ami a fantáziára hathat és ami előmozdítani képes a béktelenséget, de a nyugalomhoz nem járul.

Vigasztalást kell meritenünk abból a baráti érzésből, amely mindannyiunkat egy közös célra együvé hoz, amely bennünket egyesít minden cselekvéseinkben. Nyújtsunk békés egyetértésben mindenki jobbot, hogy azokat a nagy ideákat, amelyekért küzdünk, minél előbb megvalósíthassuk.

De mintha ma a vigasztalás napján az egész ország szeme városunk felé irányulul. Oly ritkaságban lesz ép Ujvidék városában részünk, amely méltán felkeltheti ország-világ érdeklődését és lekötő figyelmét.

Részét kér ebből az ünnepségből a legmagasabb fővédő József főherceg is, aki a vigasztalás napján idején közibénk, örömet okozni

MENRATH L. FIA butorházában:

butorok, szőnyegek, képek, függönyök — dísz-tárgyak a legnagyobb választékban, a legszebb

kivitelben kaphatók.

Kossuth Lajos-utca 46-48.

Régi megbízható cég.

Alapított 1843.

Telefon 68.

Szőnyegek, függönyök, terítők, és minden lakásberendezési tárgyak

nagy választékban.

Ujvidék legnagyobb férfi-, női- és gyermek ruha-ruháza

Kapamacsija J. István

Kossuth Lajos-utca 25. a tavaszi és nyári idényre ajánlja Ujvidék és környéke nagyérdemű közönségének rendkívül nagy raktárát: **uri-, férfi-, női- és gyermek ruhákban**; különösen hölgyek részére a legszebb párisi és berlini újdonságokat ranglan-paletot és sport jaquetekben, a legdivatosabb valódi angol és skót szövetekből, valamint selyem-, pomplin-, vizgyöngy- és lüster-köpenyeket. Az árak a legjutányosabbak. A t. közönség saját érdekében cselekszik, ha szükségletét ezen rendkívül gazdag választékú áruházból szerzi be, ahol a legjobbat és a legszebbet vásárolhatja.

városunk lakosságának rang-, nemzetiség és valláskülönbőség nélkül.

Emlékezetes lesz tehát Pünkösdi ünnepe, merítsünk belőle tanulságot és tegyünk fogadást, hogy leküzdve minden kicsinyes érdeket, iparkodunk dolgozni, fáradozni a haza boldogságának, felvirágztatásának javára. P.

A levegő meghódítása.

Irta: Dr. Visnya Aladár.

Mi emberek, akik a teremtés nagy Lelkének részesei vagyunk, csodát csodára halmozunk a földön. Megállunk naponta a holt mozdulatlan anyag előtt, agyunk és kezünk varázsló hatalmával illetjük azt s egyszerre mozdulás, élet és harmonia támadt ott, ahol előbb még a halálnak és a mozdulatlanságnak birodalma volt.

A holt anyagnak már az őseiber is megpróbált parancsolni, midőn legelőször tette ezt, csupán annyit kívánt tőle: *Mozdulj!* — és ezzel megszületett a földön az első primitív gép, hogy lenne segítő társa, munkája könnyítője, életküzdő elme enyhítője a kenyeret kereső embernek.

Majd sorba következtek a többi parancsok, melyek nagyobb és fokozottabb kívánságokat támasztottak a holt anyaggal szemben: *Járj! Fuss! — Rohanj, mint a szélvész!* — így hangzott sorban a diadalmas emberi parancs s így keletkezett a legelső kerek járom, majd a pipánál gyorsabb gőzmozdony és végül a viharokkal versenyző automobil.

Ide jutottunk el maig, de még ez nem elég! Ma az örökké elégedetlen, folyvást új kívánsággal teli akaratos ember, a Teremtőnek e gyönyörű alkotása újból ott áll vakmerő parancsával a holt anyag előtt s azt követeli tőle, hogy győzze le a nehézségi erőt, emelkedjék föl a felhők birodalmába és repüljön ott, miként a madár! . . .

És ime, az új csoda kezd teljesedésebe menni, az anyag meghallja és megfogadja ura szavát, hű rabszolgáknak engedelmeskedik neki. Most már tudunk repülni s ez az új század leggyönyörűbb sikere s a szenális emberek legnagyobb diadala a holt anyag fölött.

„Tudunk repülni!” Kiáltuk szét emberek és nagyszerű újságot a világ négy égtája felé. Dicselkedjünk el vele. Hallja meg fű, fa, tenger és hegy; hallják maga a felhők, a csillagok, hallja meg az egész mindenség, hogy az embernek sikerülni fog végre leigázni a levegőt!

„Tudunk repülni!” Vajjon föl tudjuk-e már ma fogni e szavak helyes és teljes értelmét, azt, hogy mit jelentenek ezek az emberiség életében? Föl bírjuk-e fogni, hogy e két szó földi uralmunk heroikus korszakának kezdetét jelenti? Jelent egy új világot, mely csakhamar sutba fogja dobni a régit, minden rekvizitumával együtt; jelent egy új korszakot, mely főlszámolás

MEGNYILT AZ

Erzsébet-kávéház

kioszkja.

Kellemes, szórakoztató helyiség.

alá fogja mérni a tudományt, hitet és művészetet, politikát és társadalmi rendet s mindenütt új elemeket fog beilleszteni a kiélt régiek helyébe.

A földön meg volt eddig minden nagy találmánynak a forradalma, megvolt a gőzhajóé és a vasuté is. De most következik a legmélyebb ható, legbeláthatatlanabb forradalom, a repülőgép forradalma . . . Festők már rajzolják, írók már írják ezt a nagy forradalmat, de kép és szó, melyet a fantázia sugall, mily színtelen, mily dadogó, mily tapogatózó lehet az elkövetkezendő valóságokhoz képest . . . Ki láthat közülünk elfogulatlanul a jövődöbe? Ki mérlegetheti tárgyilagosan az esélyeket, melyek ott ránk és másokra várnak? Oh az ember nagyon a saját burkához tapadt, nagyon önző és gondolni sem mer az emberiség életében olyan változásokra, melyek ránevze ma ijeszítőnek látszanak, de amelyek valamikor oly nélkülözhetetlen tényezőkké fognak válni, mik nélkül a jövőben nem lehetne és nemis volna érdemes élni. . . . Lám mennyi mindent megölt, tönkre tett, elorsvasított az emberek térségében a vasut és a gőzhajó, a táviró és a telefon, melyek, mint az anyagi téren, de viszont mennyi újat alkottak, neveltek és tápláltak idáig ezek a találmányok! Mert minden nagy találmány mérleg, mely megméri az emberiséget, az egyes embereket és az élet igazsága szerint itél: fölemeli, dédelgeti a neki megfelelőket és szétmorzsolja a képteleneket . . .

A repülőgéptől is kiméltlen pusztítást, de még fokozottabb építést várhatunk. Az új korszak ágyát már is megvetik azok a mozgolódások, melyek napjainkban szellemi téren vilá-

szerte észlelhetők. A kor, a népek és a gondolatok erjedése egyre hevesebb lesz, míg végre ez erjedések középpontjában föl fog tűnni a repülőgép legtekélyesebb alakja, mely fűrge szárnyain egy új korszak építő követé fogja szét-hordani a világra.

Ebből is láthatjuk, hogy itt a földön egy csodálatos Gondviselés intézi az emberiség sorsát. Gondviselés, mely felügyel a mi szerény bolygónk életére épp ugy mint a többi bolygókéra.

Ez a Gondviselés a föld termékenységének egy nagyszerű pillanatában, létrehozta az embert, hogy mérné föl a lakóhelyéül adott bolygót, számitaná ki a csillagok távolságát és elmékedvén örökkévalóság, lét és nemlét problémája fölött, megejtse egykoron a saját lételének izgató problémáját is . . .

Amde az emberiségnek, míg ide eljuthat, élnie kell és küzdenie a fenyegető inség. Minotaurusával. El kellene félton bukni, ha a gondviselés el nem küldené mentő angyalát a *Kultúrát*, ezt az ezerszemű és ezergöndu találmány istenasszonyt, aki mint a földi életgondos sáfárja, az emberiség takarékos házvezetőnöje, új kontinenseket nyitott meg és nagyszerű találmányokat juttatott a megélhetés számára.

Ha a nagy fölfeledések és találmányok történetét fürkesszük, szembetünik, hogy azok eszméje csak akkor pattant ki az emberi agyvelő isteni műhelyéből, mikor már égető közszükséggé váltak. Soha egy földrajzi fölfeledés avagy gépészeti találmány nem késcett, ha már valóban szükség volt rá, de viszont nem is érvényesülhetett teljes mértékben semmiféle gyakorlati eszme, míg csak az ideje el nem érkezett. Fokozottan áll ez a törvény a közlekedési eszközök fejlődésére is, mert hiszen ezek valósággal össze vannak forrva az emberiség életével. Ezeknek az a szerepük a föld testén, mint a vérekeknek az élő testben. Ezek viszik szét Európából, a föld szívéből a föld végtagjai, a többi kontinensek felé mindazt, a mit a termelés anyagi vagy szellemi téren produkál. Ezek osztják el vérekek módjára a föld népeinek mindazt, amire azok szellemi, avagy testi jólétének szüksége van, ami nélkül csak nehezen vagy egyáltalán nem tudnának megélni. Ha az őskori földi életet — a fönti hasonlat teljessége kedvéért — a magasságával, lassúságával, korlátatlanságával és kevés esere-folyamatával úgy fogjuk fel, mint valami óriás amebának vegetatívó életét, úgy a mai világgalgalmat viszont egy gerincesnek fejlett életével vehetők egybe, melynek lábai az ezernyi hajók és vasutak, tüdije az egész bolygó fölszíne és tapogató csápjai a telegráfdrótok millió kilométerei.

Minden korszak szerves összefüggésben van a saját közlekedő eszközeivel és ez az oka, hogy bár ezredév óta juthat is a repülőgépeket és e vagy szolgálatában rengeteg gondolat, munka és munkás ment veszendőbe, mégsem tudták föltalálni napjainkig, mert előbb meg kellett érniük, hozzá kellett gazdasági, politikai és társadalmi berendezkedésünknek fej-

Reggelizés előtt félpohár Schmidthauer-féle

Használatra valódi áldás gyomor-bajoknak, székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserű viz

Az elrontott gyomor-
2-3 óra alatt telje-
sen rendbehozza.
Kis üveg 40 fill.
Nagy üveg 60 fill.

Kapható helyben és környéken minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

lődni ehhez a találmányhoz. Mert egy oly találmány, mely korát megelőzné, nem hasznót, de szörnyű veszedelmet hordana méhében és oly antagonizmust jelentene a fejlődésben, mintha egy napon az emberek kopolyuival, a halak vízszint fölöttel születnének valamely természeti tevédecs folytán.

Az emberiségnek hozzá kellett előbb minden téren fejlődnie a rendszeres levegőbeli közlekedéshez és csak ma, midőn már ez félig-meddig megtörtént, juthat hozzá a repülőgéphez a Gondviselés ajándékozó kezéből.

Május 11, 12-én.

Főlföl a magasba száll dalom!
Csodának kattogását hallom.
Mind bajnokok, mind hősök ők,
Kik, miként a dicső ősök,
Hódítottak tért a nagyvilágban;
Dicsőültek erővel magában,
Mig ezek tudománnyal törtek előre,
Mert csakis ennek van igazi jövője.
Áldom e napot, mely ránk virrad;
Örökbecsű emlék megmarad.
Légy áldott Te eg-föld Ura!
Ki nagy csodákat alkotat!
Közelebb jövünk in Hozzád Istenünk,
Ezért hozzád Hozsannát zengedezünk!
A tudomány fáklájával irányíts,
Mint kell nagyknak lenni, oh taníts!
Mert ha Te lész velünk,
Akkor el nem merülünk;
Hanem mindig magasabbra emelkedünk
Isten a Haladás istene légy velünk!

Ujvidék és a magyar színészet.

Csak a lehetőséget adja a természet azoknak is, akiket a legzadagabban megajándékoz, hogy művészekké váljanak. A komoly munka, hosszú fáradság és férfias kitartás szükséges, hogy valóban azokká legyenek. Azok között, kiknek homlokát nem fonnyadó babér környezi és kiknek érdemeit a műveltek elismerik, nincs egy sem, ki dicső koszorúját csak a szerencsének és nem saját fáradságának köszönne.

Az az elismerés, melyet Ujvidék közönsége Thuryéknak távozásuk alkalmával juttat: az érdem jutalma. Kivívták ezt. A művészet otthonává várszóltak az ujvidéki színházat. Komoly munkával, fáradsággal kitartással mindig közelebb jutottak a közönséghez. És amikor a szívek minden rezgését kellő ütembe hozták, akkor ragyogottak legjobban a művészetük. Iparkodtak, hogy a szeretet láncolatai meg ne lazuljanak. A jó harmonia mindvégig megmaradt. Szinte sivar az egész társadalmi életünk; hiányzik a lelketemelő szórakozás. Nincs meg a nívó élvezet, melyet a színház nyújtott. Thuryék elköltözése éppen olyan hangulatot kelt mint mikor öszel a kedves vándormadaraink utra kelnek. Szinte előre érezzük ekkor a tél zordonságát. Dalos madaraink távozásával társadalmunk tavasza, kedvtelése, gyönyörre igazi szórakoztatást élvezete elvonult.

A szeretet melengeti a kapcsolt, mely bennünket Thuryékhoz fűz. Kévs ember dicsekedhetik azzal, hogy az ujvidéki közönség szeretetét teljes mértékben kiérdemelte volna. Ez az általános elismerés, ez a tiszta, szinzig szeretet juttott Thuryéknak, mert Ujvidék művelt, intelligens közönsége megtudja bírálni, hogy érdemes az elismerésre.

Ha végig lapozzuk az előadott darabok változatos műsorát, láthatjuk, hogy a színművészet minden vállaját kultiválták. És nem csak az, hogy előadták, hanem magas művészettel domborították ki azt, amit az író, szerző, szóval, zenével kifejezni akart.

Az előadások kerekedett egészlet képeztek. Mindenki a tehetségéhez mérten őt megillető

szerepkörbe jutott és ezért tudott minden színész művészi esztétikát produkálni.

Örvendünk, hogy ismét lesz szerencsénk a mi kedveseinket ismét láthatni. Thury, T. Csige Böske, Pilsy, stb. mindannyiukat szívesen látjuk ismét nálunk. Most Szombathelyen kísérik őket a szerencse és támogatás őket nemes munkájukban, hogy a magyar kultúrának ott is hasznos szolgálatokat tehessek.

ir.

Vasárnapról — vasárnapig.

A fogadtatás. József főherceg főudvarmesterével gróf Szapary Józseffel ujvidéki Repülőnapokra pünkösdi hétfőjén déli 12 óra 20 perckor Ujvidékre érkeztek. Hozzája csatlakoznak báró Hazai miniszter, Kálmán Gusztáv államtitkár, Schleyer Lipót hadügyminiszteriumi osztályfőnök, Jalsovitzky Sándor belligymiszteri tanácsos, gróf Zichy Béla Rezső Aeroszövetségi elnök. Újverbásznál megyei küldöttség élén Szemző István bácsmezei főispán üdvözl. Küldöttség csatlakozik valamint Purgly Sándor szabadkai főispán, számos megyei notabilitással. Ujvidéki állomáson legteljesebb polgári és katonai díszszázzal fogadják összes polgári és katonai hatóságok élén Matkovits Béla ujvidéki főispán üdvözl, ki néjével tiszteletré 1 órakor 70 személyes dejeuner ad városi díszteremben, két órakor a főherceg repülőmeetinget megtekinti. Utána gróf Chotek Rezső futaki kastélyába tér.

Magyar Aeroszövetség rendkívüli közgyűlésben a magyar aviatika fellendítéséért kifejtett kiváló buzgalomért mánházi Matkovits Béla ujvidéki főispán díszelnökvé választotta, erről szóló díszoklevelet küldöttég élén gróf Zichy Béla Rezső szövetségi elnök tegnap átnyújtotta főispán budapesti lakásán.

Személyi hír. Dr. Bene Gyula szathmári kir. törvényszéki joggyakornok az ujvidéki kir. törvényszékhez jogyzóvé neveztetet ki.

Katonai repülőgépek. Az aviatikai meetingre szánt 6 katonai repülőgép az ujvidéki hangárokból már teljesen felszerelgetett.

Kalocsáról Ujvidékre. Az ujvidéki pünkösdi aviatikai ünnepégeknek többek között az is kiváló érdekességet nyújt, hogy a jelenleg Kalocsán bravuros repüléseit végző magyar pilóta, Dobos, pünkösdi másodnapján, május 12-én Kalocsáról Ujvidékre repül és itt a repülő meeting tartama alatt a repülőtérre leszáll.

Evezőverseny programja. Május 11-én délután. 1. A dunai hadiflottilla legénysége 6 csónakban felvonul az indulóhelyre 2 óra 30 p. 2. Evezőshajók felvonulása a közönség előtt 2 ó. 45 p. 3. A dunai hadiflottilla legénységének versenye 3 ó. 4. Egyes verseny palánkos hajóban (Vác, Eszék, Szeged, Temesvár, Ujvidék) 3 ó. 15 p. 5. Palánkos négyes kormányossal (Eszék, Szeged, Nagybecskerek, Vukovár, Ujvidék) 3 ó. 30 p. 6. Palánkos nyolcas (Eszék, Szeged) 3 ó. 45 p. 7. Egyes verseny legjobb hajóban (Vác, Eszék, Temesvár) 4 ó. 8. Palánkos kétfős párevezős kormányos nélkül (Vác, Szeged, Eszék, Ujvidék) 4 ó. 15 p. 9. Győztes csapatok felvonulása 4 óra 30 perc.

Petróczy István, százados május hó 11-i felolvasásának főbb pontjai. Kezdeté este pont 8 órakor. 1. A léghajózás alapelvei. 2. A szabad léggömb. 3. A kormányozható léghajó konstrukciója és alkalmazása. 4. Az aviatika alapelvei. 5. A személyes műrepülés. 6. Az exploziós motor alapelvei. 7. Az aviatika kezdete és fejlődése. 8. Az aeroplánok szerkezete és a kormánykészülékek magyarzata. 9. Az aviatika jelenlegi fejlettsége. Szünet: 10. A pilóta. 11. A start. 12. A repülés. 13. Személyes benyomások a repülés alkalmával; az aviatikai betegség. 14. Távrepülések leírása. 15. Az aviatika jelentősége a katonaság, a sport, a tudományos kutatás és a közlekedés szempontjából. Az előadást vetített képek kísérik. Az előadás megkezdése után a bejáratokat elzárják.

A repülőverseny részletes programja. Kezdeté d. u. 2 órakor a katonai repülőtérén. 1. Egy monoplán felszállása 500 méterre a magasba. 2. Egy biplán felszállása 500 méterre a magasba. 3. Pilótavizsga bemutatása monoplánon. 4. Egy biplán repülése 1000 méterre a magasba és leszállása zuhanó-és siklórepülésben. 5. Két monoplán repülése 1000 méterre a magasba.

(Minden 200 méternyi emelkedést a repülőgép lövéssel jelez), 6. Két monoplán távrepülése 700 méter magasságban a 20 méternyi távolságban fekvő Temeinbe és vissza. 7. Egy biplán magasság repülése 1700 méterre ugyanakor két monoplán felrepülése 1000 méterre. A biplán csigavonalban, a monoplánon pedig zuhanó- és siklórepülésben szállnak le. 8. A versenyen résztvevő összes repülőgépek repülése rajonulban 800 méternyi magasságban. Virágkorzó a magasban. A verseny végét mozsárlövés jelzi. A versenyen következő katonai tábori pilóták vesznek részt: Uzelácz Emil alezredes, a repülőosztály parancsnoka Petróczy István százados, Wilhelm Kurt főhadnagy Banfield Károly főhadnagy, Bernát Károly főhadnagy Schonovszky Brunó főhadnagy, Sáhár József főhadnagy, Flassig József hadnagy Király Kornél hadnagy Losonczy Béla hadnagy.

Az ujvidéki tüdőbeteggyógyászati működése április havában. Megvizsgálásra jelentkezett 1 férfi 12 nő és egy gyermek, összesen 14. Ismételten megjelent 8 betegünk. Az újonnan jelentkezettek között tuberkulotikus volt 5, 3 nyílt 2 zárt alakban, 3 I. stádiumbeli, 2 II. stádiumbeli volt. Specifikus kezelésben részesült 3, gyógyszerigényben szintén 3. Megvizsgálatott ezeken kívül 3 család 10 taggal, akik mind egészségesek voltak. Lakásfertőtlenítés végeztetett 17 esetben. Segélyezésül szétosztottunk 240 liter tejet, 2 kiló húst, 51 k. 20 f. lakbörsegélygyanánt. Dr. Wágner Károly.

Házasság. Ifj. Kovács Sándor f. hó 3-án oltárhoz vezette Bernát Margit urleányt.

Vásár. Az ujvidéki országos állat- és kirakodó vásár 1913. évi május hó 17., 18. és 19-én a pirosi úton a református temető mellett fog megtartani, melyre mindenféle állatnak és zömmes helyről leendő felhajtása szabályszerű marhalevéllel meg van engedve. Rendőrkapitányi hivatal.

Esküdték szolgálati lajstroma. Az 1913. június 2-án kezdődő III. esküdtzéki ülésnek szolgálati lajstromának egybeállításra céljából f. hó 6-án sorolta ki a törvényszék tanácsa a szolgálatra berendelő esküdtéket. Esküdtékek kisoroltattak: Dr. Steinmetz Lajos ügyvéd palánka, Tilling György földműves szpeligeti, Vig Emil szállótulajdonos palánka, Szabotieski Simon nyomdátulajdonos titeli, Schossberger Oszkár kereskedő titeli, Dr. Veres Jenő ügyvéd palánka, Dr. Müller Károly ügyvéd öbecsei, Miatovics Milos földbirtokos ujvidéki, ifj. Mór Jakab varrógépkereskedő ujvidéki, Schneider István téglagyáros ópalánka, Schäffer József földbirtokos szpeligeti, Weizenhoffer Bernád kereskedő mozsori, ifj. Heinrich Alajos kereskedő temerini, Deuts Leó gabonakereskedő bácsföldvári, Haumann András bogárnármester ujalánka, Kelemen Jozsef könyvelő csúrogi, Halmos Ernő kereskedő temerini, Jann Rezső asztalos ujvidéki, Richter Péter sertéskereskedő ujvidéki, Rosenbaum Simon fereskereskedő ujvidéki, Momirovits Pál ruha-kereskedő ujvidéki, Safrán Florián földműves szpeligeti, Dr. Mangsch Béla kir. közjegyző jelölt titeli, Galambos Sándor földbirtokos öbecsei, Wagner Jakab földműves ujalánka, Dr. Marianovich Endre ügyvéd titeli, Baljer Bálint földbirtokos szpeligeti, Bogdi Ferenc uradalmi gazdatiszt Bácsóváros, Klossz János hentes öbecsei lakosok. Helyettes esküdték lettek: Szütze Ágoston könyvelő, Brüll Fülöp borkereskedő, Güncz Géza magánhivatalnok, Schmidt Rezső szabafestő, Grosz Antal ügyvédjelölt, Silits György, bankhivatalnok, Rónay Balázs szappangyári üzletvezető, Reiner Jakab kőműves, Stadler Lőrincz sertéskereskedő, ujvidéki lakosok.

Véres korcsmai verekedés. E hó 4-én az egyik Vukovics utcai korcsma véres verekedés színhelye volt. Parasztlégények verekedtek. Jocsics Nikolát vállán és hátán oly súlyosan szurkát meg, hogy a kórházba kellett szállítani.

Öngyilkossági kísérlet. Szakó Ilona Kamenicai utca 36. szám alatt lakó 22 éves leány szerelmé bánatában lügköldölközt ivott. A házbélek észrevették. Gyors orvosi segély megmentette életét. Otthon ápólják.

Ebmarás. Lukács Simon Jenőherceg utca 25. szám alatti lakosnak csudar harapós kutyája volt, ez Ripp Henriként, ki a szomszédságban lakik megharapta. A kutyát hatósági intézkedésre a gyepmesterhez vitték.

Közveszélyes elmebetegnek mutatkozott Kun Ferenc, kit a kórházba szállítottak.

Nagy íjdelmet okozott a Kertutca 6. számú házban, mikor a nagy esőzés a csatornát megromlaltta és a víz az említett ház pincéjébe ömlött. Stessel főmérnök intézkedésére a csatornát kijavították. A pincébe ömlött vizet kiszivattyúzták.

Szenzáció az Apollóban! Az Apolló igazgatósága megint bebizonyította hogy a látogató közönség szórakozása érdekében minden lehető elkövet. Nem kimélvén sem fáradságot, sem költséget megint olyan világhírű a maga nemében egyedül álló darabot hozott, amely a kinematográfia legnagyobb stílus alkotása. Címe: „Egy test két lélek” 5 felvonásos mozgófényképdarab. Írta: Paul Lindau a berlini könl. Schauspihlhaus igazgatója. A főszerepet: Albert Bassermann a berlini deutsches Theater tagja alakítja. Bemutatásra kerül május 9., 10., 11. és 12.-én. Ezen az abszolút művészi szenzációban érdekes mozgófényképek elsőbbségi- és kizárólagossági jogát az Apolló színház szerezte meg.

Angolul könnyen megtanulhat. Az angol nyelv világnyelv. Mindenkinél most városunkban módjában van ezen nyelvet alaposan megtanulnia, ha Gilbert Parsons tanárnál (Tökölly Imre-utca 3.) tanul, ki a híres Berlitz-módszer szerint tanít. A tanítási díj mérsékelt.

Utazási kedvezmény. A cs. és kir. szab. Dunagőzhajászi Társaság hajóin a reptőlönárok részvételi jegyének felmutatói III. oszt. jeggyel II. osztályon, II. oszt. jeggyel pedig I. osztályon utazhatnak.

Az eltűnt 13920 korona. Kiss Pál földmives, parragi lakos f. évi február havában gabona-vásárlás céljára Mandity Rádónak 13920 koronát adott előlegül. Mint hogy Mandity Ráda a kukoricát nem szállította s a pénzzel elszámolni nem tudott, Kis feljelentette őt. A kir. ügyészség sikkasztás bűntette miatt emelt vádat Kiss Pál ellen. A kir. törvényszék f. hó 8-án tartott főtárgyaláson azonban Dr. Slezák Lajos védő felmutatott egy szabályszerű kötelevet, mely szerint Mandity Ráda átadott Kiss Pálnak gabonát fix árban, nem pedig bevásárlás céljára kapott 13920 koronát. A védő egyúttal bejelentette, hogy a felek már kiegyeztek. A kir. ügyész erre, — mint hogy a sikkasztás bűntettét lenforogni nem látta — a vádat eljettette; a vád képviselőt a sértett Kiss Pál nem vette át, s ezért a törvényszék Mandity Ráda ellen az eljárást megszüntette.

Uj cukrázda. A Gálfele palotában Rákóczi Ferenc ut-8 Hacker Imre előnyöves ismert cukrász elegánsan berendezett cukrázsdát nyitott. Hacker készítményeinek nemcsak Ujvidéken, hanem az egész vidéken jó hírnevük van ezért ezen cukrázda hamar fel fog lendülni.

Magzatelhajtás bűntette miatt emelt vádat a kir. ügyészség Varró Erzsébet cseléd és Wächter Károlyné születő nő uvidéki lakosok ellen, azzal vádolván őket, hogy Wächter Károlyné Varró Erzsébetnek három hónapos méhmagzatát 30 koronáért elhajtotta. A méhmagzatot a rendőrség meg is találta Varróék kertjében elvasa s a hullát a városi kórházba szállította. A boncolás alkalmával, — mivel a hulla már teljesen az eryészetnek indult s rajta külérőszak nyomai nem látszóttak, — az orvoszakértők nem állapíthatták meg, hogy a magzat erőszak után, vagy pedig más körülmény miatt vált-e el az anyatesztől. A f. hó 8-án tartott főtárgyaláson vádlottak a terhükre rótt bűncselekményt tagadták. Varró Erzsébet úgy adta elő a dolgot, hogy szolgálati helyén padló vizkésél alkalmazásával, — gőrcsöket kapott, hazament és lefeküdt. Testvére, Varró Julius elment Wächter Károlyné születő nőhöz, de amire a születő nő odaérkezett, méhmagzatja saját tudtán kívül, — mivel önkívüli állapotban volt, — elment. A magzatot Varró Julius a kertjében elásta. Mivel a törvényszék nem látta bebizonyítottak vádlottakkal szemben a terhükre rótt cselekményt, mindkettőjüket felmentette. Az ítélet jogerős.

A becsapott atyafi. Kácsor József temerini földműves december elején bejött Ujvidékre, hogy valahol 400 kor. kölcsönt szerezzen magának. Amint az utcán bolyongott, találkozott Tyeremov Sándorral, akinek elmondta ügyét-baját. Tyeremov elhívta lakására azzal, hogy ő ad neki kölcsönt. Kácsor el is ment vele. Tyeremov Sándor aláíratott vele egy ürlapot, melyen rajta állt, hogy 400 korona. Mikor azonban a pénzért, Tyeremov kiteszkolta őt a lakásából azzal, hogy miféle pénz akar, mikor 400 korona ára pálinka készítéséhez való esszenciát rendelt. Ká-

csor rájövén a turpiságra, azonnal fejelentette Tyeremovot a rendőrségen. Mikor a rendőrség kihallgatta Tyeremovot az aláírt ürlap egy volt kitöltve, hogy Kácsor József rendel 400 kor. áru esszenciát. A kir. ügyészség család bűntettének kísérlete miatt emelt vádat Tyeremov ellen s a kir. törvényszék a f. hó 8-án tartott főtárgyaláson vonta érte felelősségre. A vádlott tagadta a terhére rótt cselekményt s azt állította, hogy Kácsor nem 400 kor. kölcsönt akart felvenni tőle, hanem 400 kor. értékű esszenciát rendelt. Azonban a kihallgatott tanuk vallomása alapján a bíróság megállapította a terhére rótt cselekményt, ebben büncselekménynek mondta ki s ezért egy hónapra ítélt. Vádlott az ítéletet megfélebbezte.

A „Darwin.” Dr. Fülöp Zsigmond népszerű természettudományi folyóiratának most megjelent májusi száma hosszabb részletet közöl Darwin földközeli utjának egyik fejezetéből, melyben a nagy természettudós hasonlíthatatlan bájjal és humorral írja le a primitív tűzföldi indiánokkal való találkozását. Dr. Horváth Károly a közszén keletkezéséről való mai ismereteket adja elő. A „sarkutazások” c. cikk rámutat arra, hogy a sarki expedíciókban sok a sport-jelleg s hogy nem lenne szűség oly sok emberáldozatra. Egy-egy hosszabb cikk ismerteti Kaufmann új spanyolító kuráját, a napenergia felhasználásának jövőjét, a telefon elterjedését, Livingstone életét, egy új kettős mikroszkópot stb. A kéthetes folyóirat előfizetési ára fél évre 5 kor. Mutatványszámot küld a kiadóhivatal: Budapest Andrássy-ut 60.

A lópatkolási tanfolyam befejezése. A nagyméltóságú m. k. földmívelésügyi miniszter ur rendeletéből az Ujvidéken szervezett időleges lópatkolási tanfolyam elméleti vizsgája a város-háza nagyeremében folyó hó 4-én tartott meg. A vizsga előnye a m. kir. földmívelésügyi miniszter megbízásából Wüest Jenő budapesti kerületi m. kir. állategészségügyi felügyelő volt. A vizsgán megjelent Dr. Demetrovics Vladimir kir. tanácsos polgármester, Profuma Béla alporgárm. Peklo Béla ipartest. elnök és Illy György m. kir. főállatorvos Zomborból. A tanfolyam halgatói — számszerint 26 — egy a gyakorlati, mint az elméleti vizsgán fényes tanulmányokat adtak annak, hogy a hat hónapig tartó tanfolyamon kötelességeiket híven és pontosan teljesítették. A vizsgán jelen volt a k. kir. szakszabályok és vendégek a legnagyobb örömmel és meglepéssel hallgatták a tanúk világos, szakszerű és szabatos feleleteit, — csodáltak a halgatók által készített száz darabon álló szép patkókiallást. A vizsga befejeztével az előző rövid vonásokban mellátta a patkóalási tanfolyam fontosságát megemlékezővén ennek gazdasági előnyeiről. Hálás szavakban esztétik a földmívelésügyi miniszter anyagi támogatással, mellyel a tanfolyam megtartását Ujvidéken lehetővé tette. Köszönetet nyújtotta Dr. Demetrovics Vladimir kir. tan. polgármesternek a tanfolyam létrejötte körül kifejtett szives támogatásáért. Végül előismerő szavakban mellátta Fridman Mór városi m. kir. állatorvos érdemeit, akit a m. kir. földmívelésügyi miniszter az elméleti oktatással bízott meg és aki a feladatának ritka szorgalommal és szakértelemmel felelt meg. Annak dacára, hogy a halgatók egyharmada idegen anyanyelvű volt. Ugyancsak a legnagyobb előismerését nyilvánította Petyus András főpatkolómester gyakorlati oktatónak, akinek vezetése alatt a halgatók a lovak helyes vasalása is a patkók szabályszerű készítésében kiváló eredményeket értek el. A vizsgán jeles bizonyítványt Moga Mladen, Bácsi Ferenc uvidéki, Jávorka István újutaki, Varga János. Mayer József, Naszvagy István temerini, Visegud György tiszakalmánfalvai, Glocker Mihály szabalyai, Schneider Márton újutaki kovács-mesterek. A m. kir. földmívelésügyi miniszter által adományozott 10—10 koronás jutalmat Bácsi Ferenc, Mayer József és Schneider Márton — az Ujvidék szabad királyi város által felajánlott két 10—10 koronás jutalmat Gáspár Sámuel és Kraljevics Péter — továbbá az ipartestület 10 koronás jutalmát Moga Mladen iparosok nyerték el. A vizsga befejeztével Friedmann Mór m. kir. állatorvos az elnököl m. kir. állategészségügyi felügyelőnek a tanfolyam létrejötte és vezetése körül kifejtett fáradozásaiért hálás köszönetet fejezte ki. Egyben meglepő szavakban bucsuzott el a tanfolyam halgatóitól buzdítva őket, hogy kötelességeiket mint szakemberek mindig pontosan teljesítsék és tudásukat hazánk javára értékesítsék.

A divatról.

A divat legújabb szépsége: a színek keverése és halmazása. Mennél színesebb, tarkább valami, annál divatosabb. Természetesen a színek összeállításában mindig meg kell lennie a harmóniának. A divat érvényre juttatja a legbizarrabb, legmerészebb színkeveréseket. A legnagyobb részben összeállításban pompáznak, virítanak a színek valamennyi toalettcikken. Hölgyeink valóságilag toaldhatnak a színekben, anélkül, hogy tarkák, izléstelenek lennének.

A divatnak azonban van még egy érdekesebb szépsége. a fűzőnélküli viselés. A minap, egy kiállítás keretében, bemutatott néhány ilyen reformtoalettet, amely a legnagyobb mértékben felkötötte a hölgyek érdeklődését. Az új kreáció ugyanis lényegesen eltér az ismert reformruhától s nem formálja az alakot szélessé, vaskossá. Egy azonban feltétlenül szükséges hozzá: a kifogástalan alak. A fűzőnélküli ruha egyenes vonalú férfikabátzerű, de csak derékig. Az alj redőzött, tunikás vagy ránkba szedett, lent az alján azonban szűkítik, amennyire csak lehet. Kérsu alakokon pompásan fog érvényesülni ez az új divat.

Nagyon divatosak az idén a direktóár-stíle emlékeztető formák. Láttunk több ilyen szabású toalettet a legnagyobb összeállításban. A többi között egy fehér berakott sifonaljat, hosszú aransárga brokát kabátkával, csipkésabóval és Robespier-gallérkával. Szép volt egy bidermayer-stílusú ruha is, gazdag bodorszegéllyel és festett selyemmel szegélyezett túllísiével.

A gallérnélküli ruhák még mindig divatosak. A legelegánsabb toalettek is nélkülik a gallérkat. A nyakkivágásat plüssszőrt csipkével, tüllbodorral vagy selymfodorral szegélyezik, vagy felállítanak rá habkőnyű csipkéből kombinált Stuart-gallért, ami szintén nagyon divatos.

A kosztimkabátok formája az idén nagyon sokféle. Hosszu orosz kabát mellett a bolerosz szabású pompázik. De viselik az övboszabott lebbyes kabátokat is. Az ujjakban sincs nagy eltérés: divatos a hosszú és a könyökig érő egyaránt. A mellényke is nagyon kedvelt. Brokátból szabják többnyire s mindig a toalettel eltérő, de harmonikus színben. A szoknya hosszabb lett, de nem bővült. Még mindig kedvelik a szűk állkat, változást csak az alatt levő berakás, vagy hasítás mutat rajtuk.

Szinpompásak a szanszónelyemből készült napernyők, de szépek a fehér batizet és himzett ernyők is, amelyeket csikkal vagy bodorral szegélyeznek. Divatosak a kétszínű, vagyis bélt napernyő, amilyeneket nagyanyánk idejében viseltek. A harangszabású, vagy a tizenkét varrássú formák a legkedveltebbek. A napernyő, nyele magas és egyenes, vagy görbített végű. A fogóját elefántcsontgomb, vagy berakott acélkarika ékesíti.

A kalapdivat terén a kicsi forma dominál. A legkedveltebbek a tagal formák. A színek a kalapdiszítésben is nagy szerepet játszanak. Szinte festői munkát végeznek ezen a téren a divatárusok. Nagyon divatos az aransárga, borvörös, haragzóld, püspökklia és szürkéskek szalagdisz, amelyhez apró virágokréta kombinálnak a szivárvány mind a hét színéből. Csodálatos színárnyalatokat tudnak keverni, akik hozzáértéssel végzik munkájukat. A plöröz és a kocsag még mindig diadalmasan uralkodik. Alkalmi kalapot nem lehetne mással, mint drága szép tollal díszíteni, különösen asszonyok számára. Fiatal leányoknak természetesen a virág illik a legjobban.

A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyded-évre postán való szétküldéssel két korona husz fillér. Előfizetni legelőszérben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapestben, VIII., Röck Szalad-utca 4. számú házban van.

A GROSZINGER-féle
Lili créme a legszebb börszejtő
és börfinomító készítmény.
Lehmann-féle szappan nagyon kedvelt pipere-cikk

Gazdag raktár óra-, ékszer-, arany- és
ezüst árukban
Seidling Pál
Ujvidék egyik legrégebb órás és ékszerész-üzlete
Kossuth Lajos utca 14.

Eckfeld Adolf
ékszerész, látszerész és órás.
Legkitünőbb gyártmányok nagy raktára.
Kossuth Lajos-utca 25.

Saját gyártmányu keztüim és füzöm a leg-
jobb hirméneke örvendenek.
Fischer J.
Kossuth Lajos-utca 23. szám.

Schönberger Lipót és fia
butor-kereskedés.
Szolid és kitünő gyártmányok.
Kossuth Lajos-utca 7.

35 év óta fönnálló uri cipő-raktáramat és
saját készítményű áruimat a t. közönség
b. figyelmébe ajánlom.
Ivosevics Mladen
Ferencz József-tér 2.

Klein és Freygang
ékszerészek, dús raktár arany- és ezüst árukban;
mindennemű órák. Javitások elfogadtatnak.
Kossuth Lajos-utca 29.

Óriási választék a legdivatosabb napernyők-
ben. Sok pénzt megtakaríthat, ha szükség-
letét nálam fedezi.
Stein Mór norinbergi és rövidáru nagyke-
reskedés. Kicsinybeni árusításban is jutányos
árak. Különösen kalapdisz és művirág raktár-
ramra felhívom a figyelmet. Kossuth Lajos-u. 6.

TURUL cipőgyár r.-t. a monarchia leg-
nagyobb cipőgyára.
Fiókraktár: Ujvidék, Kossuth Lajos-utca 24.
130 saját fióktelep. 18000 pár heti gyártás.

Regényi Kálmán
ékszerész, órás és látszerész Ujvidék,
a rom. kath. templom épületében.

Nem okos ember, aki rossz keztüit visel, — ki
okos az kézzel varrott keztüit, füzöt, s érv-
kötöt és finom kalapot vesz
Knézy Pál
keztüisnél Ujvidék, Kossuth Lajos-utca 18. sz.

Egyenruhakereskedés katonai kellékek nagy
raktára. Kész férfi-, gyermek ruha
JELENIK EU.
Kossuth Lajos-utca 14.

Nedeljkov Vladimir
Buza-tér 10. szám. Épület, diszmu bádogos.
Edény, házi és konyhafelszerelések nagy raktára.

Szűcsárak legkiválóbb készítményeinek nagy
raktára
Pusics Györgynél
Szűcs-utca 18.

Irógépek javítását és minden mechanikai
munkát elvállal
Nadich Károly
Kossuth Lajos-utca 16. sz. Közlebbit ugyanott
Müller Rezsónél ruharaktár.

1874-ben alapított
Regényi István
ékszerész, órás és látszerész üzlete.
Legjobb bevásárlási forrás. Óriási választék.
Kossuth Lajos-utca 30.

Izléses, jó, szép kiállítás mindaz, ami
Roth Manó és fia
úri-, női és gyermek-ruha-áruházában kapható.
Igen olcsó lüster-árak. Nagy választék szörme-
árakban. Kossuth Lajos-utca 30.

A Rákóczi Ferenc-uton családi körül-
mények miatt eladó egy igen jól beren-
dezett kitünő forgalmu

vegyeskereskedés.
Villamos megálló, legforgalmasabb hely.
Közlebbit a kiadóhivatalban.

Gyönyörű kilátás és jó levegő van
a kamenicai jól gondozott szőlőmben,
melyet családi körülmények miatt eladok
a szép lakással együtt.

A szőlő területén II. Lajos királyunk-
nak fellegvára volt. Innen származik:
„Stolica“ (székely) elnevezése.

Mátics Péter,
Kossuth Lajos-utca.

Kitünő magyar-német levelező,
ki reggel néhány órán át egy exportüzlet-
ben foglalatokodnék azonnali belépésre
kerestetik.
Bizalmi állás. Cim: a kiadóban.

456 sz. 1913 végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi
LX. t.-cz. 102 § értelmében ezennel közhírré te-
szí, hogy az ujvidéki kir. törvényszéknek 1912
évi 21101 számú végzése következtében Dr. La-
tincics János ügyvéd által képviselt Zurkovic
György javára 213 K 50 f. s jár. erejéig 1913
évi február hó 24-én foganatosított kielégítési
végrehajtás utján lefoglalt és 2401 kor. becsült
következő ingóságok u. m. butorok, zongora,
nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbíró-
ság 1913-ik évi V. 431 számú végzése folytán
213 kor. 50 fill. tökérvetelés, ennek 1912 évi
december hó 3 napjától járó 6%-os kamatai és
eddig összesen, 61 kor. 84 fill.-ben bíróság már
megállapított költségek erejéig, Ujvidéken, alpe-
res lakásán leendő megtartására 1913 évi május
hó 21-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül
kiütetik és ahhoz a venni szándékozók ezen-
len oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az
érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és
108. §-ai értelmében középszűzítés mellett a
legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul
is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat
mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielé-
gítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881
évi LX. t.-c. 120 §. értelmében ezek javára is
elrendeltetik.

Kelt Ujvidék 1913 évi május hó 4. napján.
Horváth
kir. bír. végrehajtó.

Okleveles tanítónő

zeneileg is képzett, zongorából és elemi
meg polgári iskolai tantárgyakból kitünő
módszerrel órákat ad; tanít házon kívül
is. Bercsényi Miklós utca 5 földszint.

A legszebb üdülő és
szórakozási hely

a város belterületén a **lövölde.**

Hüvös, árnyas, pormentes levegő-
ben élvezhetjük a legjobb italokat
és ételeket, melyeket

ifj. Maurics József

pincéje és konyhája szolgált.

A vendéglő bérletét ő vette át.
Magát a t. közönség b. figyel-
mébe ajánlja és pártolást kér.

Értesítés.

Van szerencsém szives tudomásul
adni, hogy

Dr. Blau Antal
fogorvosi műtermét

fővárosi orvos, az eddigi technikai
erők közreműködésével tovább vezet-
tem, s kérem az eddigi bizalmat e
kiválóan vezetett műterem irányában
továbbra is fenntartani, s törekedni
fogunk, azt az eddig tanusított előzé-
keny kiszolgálással és pontos munká-
val kiérdemelni.

Becsés támogatásukat kérve,
Ujvidéken, 1913. április hó 20-án.

őzv. **Dr. Blau Antalné.**

A magy. kir. földművelésügy-
miniszterium megbízásából az
állami szőlőtelep által kipróbált

Kochillin

szőlőmoly- és gyümölcs-
féregirtó-anagy

bizonyult a legjobbnak az eddig ismert összes
anyagok között. A szőlő virágzása idején egy-
szeri használat után minden pete, hernyo, lepke
és báb elpusztul. A szőlőmoly és gyümölcsféreg
ellen a legolcsóbb és leghatékonyabb anyag. Ara
k. g.-ként 4 korona. Minden kilogramm 25
liter vízben feloldandó, ekkora mennyiség 400
négyzetűl szőlő bepermetezésére elegendő. Ha a
fürtöket bögrébe mártogatjuk vagy az anyaggal
ecseteljük; úgy két kilogramm egy katasztrális
hold szőlőre elegendő. Hatása elmaradhat-
atlan, gyümölcsre, emberre ártalmat-
lan. Megrendelhető az ár előzetes beklidése vagy
utánvetel mellett a Tóth-féle Kochillin szőlő-
moly és gyümölcsféregirtó-anagygyár közp.
irodájában, Budapest, VI., Eötvös-utca 14.

Részletes használati utasítás minden csomag-
ban; számtalan elismerő levelet tartalmazó prospek-
tussal díjmentesen szolgálunk. Viszontelá-
rusítókat keresünk.

**Gyenge férfiak !
ne csüggedjeteK**

Fiatalok
és öregek!
FELTALÁLTAM!

Az én „H“-kés-
szülékem azonnal
megszünteti a férfierő
gyengeségét (impoten-
ciát). **Nem** bel-
sőleg beveendő
értéktelen gyógyszer!
Kérjen zárt bor-
íték alatti díjmen-
tesen megkül-
dendő ismertetőt.

Cím:
„NOVA MECHANIKA 158.“
Budapest, Postafiók 40. (Főposta.)

NYOMTATVÁNYOK

és

legdivatosabban, tisztán és olcsón
készít

MERKUR-NYOMDA

Fuchs Oszkár és társa, UJVIDEK

WINKLE-PALOTA az udvarban.

TELEFON: 151.

T. cz. Módomban áll Ujvidek
város és környékbeli volt vevő-
közönségemet és ismerőseimet
ezennel értesíteni, hogy a közel
multban leégett üzletemet Kossuth
Lajos-utca 27. sz. (Sztefanovits
Ly. fia ház) alatti helyiségbe helyez-
tem át és **f. évi március hó 1-én**
nyitottam meg s hogy abban köz-
ismert elsőrendű minőségű, min-
dennemű igényeket kielégítő

**uri-, női- és gyermek-
készuharaktárral**

állok majd a n. é. vevőközönség
nagybecsű rendelkezésére. Külö-
nös figyelembe ajánlom továbbá,
hogy versenyképes ár és minő-
ség tekintetében a legmesszebb-
menő kívánalmakat kielégíthetem,
miért is eddig elért üzleteredmé-
nyeimre támaszkodva a legtelje-
sebb bizalommal kérem és remény-
lem nagyrabecsült vevőimnek tá-
mogatását, hogy mindennemű szak-
mabeli igényeiket úgy mint eddig,
ezenl is üzletem-
ben lesznek kegyesek beszerezni.
Ujvidek, 1913. február havában.

Kiváló tisztelettel
Momirovits P.

PILSENI URQUELL (ősforrás)

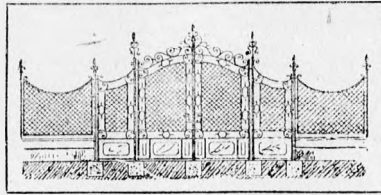
A világnak ez a leghíresebb söre nagy
palackokban, naponként frissen öltve, a 40 lit.
sörraktárban (Uzspenszka-utca 5.) kapható:

Pilseni Urquell poharaként Ujvidéken esa-
kis Obernik József pilseni sörcsarnokában és
Zurkovic György „Fehér hajó” vendéglőjében
mérnek. Palackokban kaphatók ELITE kávéház-
ban és Kuborczy M. cukrászdájában.

Péteváradon csak Helleis Józsefnél kapha-
tó Urquell.

Mélykut-vizéből készült müjeget is igen
olcsó áron naponként házhoz szállítok.
BAUER GYULÁ. sörnyakkereskedése és jéggyára.

Telefon 135.

Továbbá minden **sodronyszövet és fonat** a különféle gazda-
sági és technikai célokra: **ruganyos acélsodronyágybetétek, baromfiketrecek,**
kerítések és rácsok vas- sodronyfonatokból stb. Ajál, mint saját szolid gyártmányát

WITZ FERENC cég

Első délmagyarors. sodronyszövet és fonott rácsok, sodronyágybetétek és szitagyára
Ujvidek Buza-tér 15. (villamos vasúti megálló hely).

Valódi védjegy.

Őszi trágyázás!

THOMASSALAK

A legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya! Óvakodjunk a
hamisításoktól! Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti
ölmár van rajta.

Minden zsák tartalomjegyzékkel van ellátva.

KALMÁR VILMOS

a Thomasphosphatfabriken Berlin, vezérképviseelője
Budapest, VI., Andrásy-ut 49.

Különösen a jelenlegi rendkívül olcsó árakra figyelemzetjük a vásárlókat.

1878 óta! Mindenütt bevált híres, közkedvelt minden létező házi szert
felülmul.

Thierry A. gyógyszerész balzsama

Csak a zöld apaca védjeggyel valódi.

Törvényileg védve.

Allein echter Balsam
aus der Schuttenapf Apotheke des
A. Thierry in Pregrade
bei Koflach, Sauerbrunn.

Ezen balzsam: 1 Utóérhetetlen gyógyhatású fűdő és mellbetegségeknek, enyhíti
a katarust, megakadályozza a tüdőgyulladást s gyogylást hoz az ilyen mű legma-
kacsabb betegségeknek is. 2. Kifinó hatású torokgyulladásnál, orvoktség és gége-
betegségeknek. 3 Mindennemű lázt gyökeresen megszüntet. 4. Gyógyít mindennemű
májbetegséget, gyomor, bélbántalmakat gyomorgörcsöt, szaggatást, aszthmat, elnyál-
kaszodást, bifogést, gyomorgéset, felpuffedést stb. 5. Gyógyhatású anyer és altsai
bántalmaknál. 6. Enyhe hatású hashajtó szer, vertiszító, tisztítja a veséket, etvagy-
gerjeszt és elősegíti az emésztést. 7. Kifinó bevált fogfájásnál, lyúkas fogak,
szajbúznál, fogviznek haaználva erősíti a foghúst, megszünteti a szaj vagy a gyomor-
tól eredő búzt. 8. Gúlszák ellen biztos hatású. 9. Külsőleg minden sebet, sebhelyet,
orbancot, láztól eredő hólyagot, kelest, szemölcsöt, égési sebeket, fagyott testrésze-
ket, porneéseket, kiütéseket, fejfájást, zugast, szaggatást, csúzt és fülbántalmakat
gyógyít. Minden haznál különösen influenza, kolera és mas járványoknál kezel legyen.
Vigyázzunk a zöld apacával ellátott védjegyre. Ezen balzsamból lefekvés előtt
egy vagy két kanál cukorral bevéve vagy a nélkül ugyszólván egézséges
virradást jelent.

Minden hamisítás, utánzat és más balzsamok hasonló védjeggyel való eladása büntetés terhe
mellett törvényileg tiltva van.

12 kis vagy 6 nagy vagy 1 különleges családi üveg ára K 5:60. Kisebb rendelés mint 12
kis vagy 6 nagy üveg nem lesz szállítva. Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény.
Budapestben kapható: Török József gyógyszerárban. Nagyban kapható Thalmyer és Seitz,
Kochmeister utóda, Račanovits Testvérek drogueriákban Budapestben. Ahol nincs lerakát,
öt rendeljünk Thierry A. Órangyal-gyógyszertárból Pregrade (Rochitsch-Sauerbrunn mellett).

A kar egy milliót? Nyerhet **Vig és Katona** bankházában vegyen osztálysorsjegyet
1/4-12 K, 1/2-6 K, 1/4-3 K, 1/8-1-50 K. Kossuth Lajos-utca. Menrath palota.

A könyvkötészeti munkákat csinnal, izléssel állítja ki

MAYER B.

könyvkötő Flatt-utca 8. szám.

Ha Ujvidéken van, akkor mulasztást követ el, ha

BALOGH ISTVÁN szalon-szabónál nem készített egy öltönyt. Kossuth Lajos-utca főposztával szemben. Teljesen meg lesz elégedve!

Csak

MEINL-féle kávé vegyen.

Kossuth Lajos-utca Dungyverszky-palota.

Hexner Francziska

női kézimunka különlegességek dús választéka Ujvidék Rákóczi Ferenc-ut 13. Schwarz-féle palota. Legmodernebb stílusban berendezett előnyomda.

Uri szabó. Angol és skót szövetek dús választéka. Előkelő divatos szabás és kivitel.

Elismert kitűnő uri szabó

Szencz György Rákóczi Ferenc-ut 29.

Kinél dolgoztat az akinek tartós jó lábbelire van szüksége?

Makk István-nál

uri- és női cipész Rákóczi Ferenc-ut 27.

Peppa és Heisler

első ujvidéki ablakredőnygyár legjobb készítményét ajánlja.

Rákóczi Ferenc-ut 28. szám.

Két napon át: május 11, 12-én Bácsmegye legjobb zenekara hangversenyez a

Royal-szállóban

Jó konyha, kitűnő italok. Rákóczi Ferenc-ut 26.

Szükségeit a

Párizsi áruházban szerezze be.

 Sok pénzt takarít meg.
Rákóczi Ferenc-ut 13.

Kolárszky V.

Elsőrangú délmagyarországi déli gyümölcs és csemegeáru nagykereskedés. Direkt behozatal.

Kossuth Lajos-utca Erzsébet szálloda mellett.

 A „fehér pillangóhoz”.

Részletfizetésre is vásárolhat semmivel nem fizet többet

Surány Jakabnál

kelengyék, fehérneműek, divatszövetek.
Petőfi-utca 5.

Fogorvosi és fogtechnikai műterem

Dr. Loránd és Boelke

fogorvosi rendelője jelenleg Kossuth Lajos-utca 37. a Winkle-palota utcai I. emeleti részben van.
TELEFON 331.

Schwarz Vilmos Ujvidék, Ferenc József-tér 2.

Szerb Maticza épület. A fekete kutyához. Dúsan felszerelt raktár: diszmű-, norinbergi, rövid-, fehérnemű- és szövöttárak, nap- és esőernyők-, váltfüzők-, nő- és férfi-divatárak, női-kézimunkákban stb.

Repülünk egyenesen a gólyához

Kovács S.

Uri- és női divat-áruház a „gólyához”, Ujvidék Kossuth Lajos-utca 25. sz.

Kron Károly Fia

női-divat, vászon, kelengye- és szőnyeg-áruháza.

Alapítva 1860.

Telefon 100.

Markovits Sz. Dúsan

divatáruházának Kossuth Lajos-utca 37. (Winkle palota)

kirakata magára vonja a figyelmet.

Fischer Vladimír Pál,

uri divat áruháza a „kalap király”-hoz Ujvidék,

Kossuth Lajos u. 16.

„**U**nikum” festék és háztartási cikkek olcsó forrása.

Jó áru, pontos lelkiismeretes kiszolgáltatás.

Kossuth Lajos-utca 45. örménytemplom-épület pincehelyiség.

A legujabb divatnak hódol SPANG PÉTER

elsőrangú női divatterme Kossuth Lajos-utca 37. a Winkle-palota I. emeletén.

Goldberg T. Mű- és chronometer-órás Ujvidék, Kossuth Lajos-utca 7. Nagy raktár

mindennemű arany- és ezüst-árúkból ugymint: láncok, fülbevalók, gyűrűk, karperecek stb.

Kohn Fülöp és társa

norinbergi- és bazárárak nagykereskedése. Legelőször bevásárlási forrás szakmában. Kossuth Lajos-utca 41. a magy. főgimn. mellett.

Schosberger Fülöpné és társa

Kossuth Lajos-utca 37. Winkle-palota, ékszer-, arany- és ezüstárak, zseb- és fali órák a legelőször árak mellett. Javításokat gyorsan és pontosan eszközöl.

Steiner Gyula, Kossuth Lajos-utca 19. Dúsan felszerelt raktár: diszmű-, norinbergi-, rövid-, fehérnemű- és szövöttárak, illatszerek.

Hammerli-féle pécsi bőrkezyiük főraktára.

Konyhaedények és háztartási cikkek dús választékban, legjobb gyártmányukat, jutányos áron

Aich Nándor

ajál. Kossuth Lajos-utca 37. Winkle palota.

Moskovits anatómiai cipőgyár

R. T. Nagyrárad, Budapest. fioküzlet: Ujvidék, Kossuth Lajos-utca 32.

Szabott egység áraink: 10, 13, 17 és 22 kor.

Betétek után 5 1/2 %-ot fizet az ujvidéki

NÉPBANK.

3 és 6 éves heti betétkönyvek a takarékoság előmozdítására igen alkalmasak.

Dimovics N. fűszer és csemegeáru nagykereskedés.

Ujvidék egyik legrégebbi üzlete friss déli gyümölcs állandó raktára Kossuth Lajos utca.

Schäffer Péter utóda Ábrahám

könyv- és irodai felszerelések dús raktára. Hazai és külföldi irodalmi termékek; iskolai könyvek, tanszerek. Kossuth Lajos-utca 39.

Löwy Mátyás

bluz-különlegességek divat-áruház.

Különös figyelmet érdemel a pazar kiállítású kirakat.

Élő virágok, csokrok, alkalmi jelvények, díznövények, koszorúk legszebb kivitelben kaphatók:

lfj. Bahl István

műkertésznél *Dungyverszky-palota Kossuth L. u.*

Schreiber Ármin

uri-, női- és gyermek ruha áruháza.

Legnagyobb választék. Olcsó szabott árak. Ferenc József-tér (Wagner palota).

Krausz Dávid

elsőrangú férfiszabó üzlet.

Az uri világ az 1960. óta főnálló jó hírű üzletet szívesen felkeresi. Ferenc József-tér 2.

Több kiállításon aranyéremmel tüntették ki **uri ruha-készítményeimet.** Előkelő szép szabás és jutányosság jellemzik a mit

Weizer Benő

uri szabó készít Duna-utca 21.

Landsmann Adolf

norinbergi- és szövöttárak nagykereskedése.

Kossuth Lajos-utca 33.

Milovánovics Szvetozár

30 év óta főnálló férfi uri szabóság. Nagy raktára mindennemű divatos, legfinomabb szöveteknek. Erzsébet szálló épület.

Funták Jakab kalapos, Kossuth L. u. 10.

Megrendelések, javítások férfi és női kalapokban gyorsan és olcsón eszközöztetnek.

LOKER VILMOS

látszerész és villamos világítási berendezések vállalata. Kossuth Lajos-utca 27.

Drogueria a „Vörös kereszthez”

Klein Oszkár

Kossuth Lajos-utca 25. szám.

ERZSÉBET
szállodában
esténként a hírneves
Vajda Dezső és fiai
kitűnő cigányzenekara
hangversenyez.

Szerémi
 borozó
Ujvidéken.

KENYER-UTCA 23. SZÁM alatt a Köz-
ponti Hírelintézettel szemben, melyben
SCHWARZ JÓZSEF úr saját termésű borai,
égetett törköly pálinkája, a 27 holdnyi
kamenicai Paraga hegyen lévő szőlőjéből,
poharanként vagy zárt palackokban mér-
sékelt árak mellett kerülnek kimerésre.

*Megrendelések 50 literen felül hordóban
SCHWARZ TESTVÉREK irodájába in-
tézendők (Halter 12. szám). *****

A borozóban olesón és jól lehet étkezni.

**Az „Orient“
Szálloda**

BUDAPEST, VII. Rákóczy-ut 42.

Teljesen ujonnan berendezett 85 szo-
bával a város központján. Villanyvilá-
gítás, figyelmes kiszolgálás. Szobák
ooo 3 koronától feljebb. ooo

Kávéház a házban.

Szíves pártfogást kér a tulajdonos.
Vezető: Schlothauer Ferenc.

A Z
APOLLÓ

mozgófénykép **SZÍNHÁZ**

a világ legjobb és minden szenzációt
fejtűtető filmeket mutat be. Első az
elsőik között.

Előadás kezdete: hétköznapokon d. u.
5, vasár- és ünnepnapokon: d. u. 3-kor.

Minden szerdán délután 3 órakor
gyermekelőadás, tanulságos, okta-
tó és mulattató műsorral.

E heti szenzáció:

Egy test két lélek.

Felhívás!
Az Ipar és Kereskedelmi Takaré-
pénztár r.-t. Ujvidék most nyitja meg
VI. hetibetét csoportját.

garantált minimális 5°/_o-al kamatoztatik.

A heti befizetések kötelező időtartama
3 év, mégis célszerűségi szempontból lehe-
tővé tettük feleinknek 4 éves heti betét-
könyvecskék váltását is.

A legkisebb részlet heti 1.— kor. de
váltható egy könyvecskére több részlet is.

A heti betétkönyvecske kiváltása már
jövő hó 1-én veszi kezdetét.

Teljes tisztelettel

Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár
Részvénytársaság
igazgatósága.

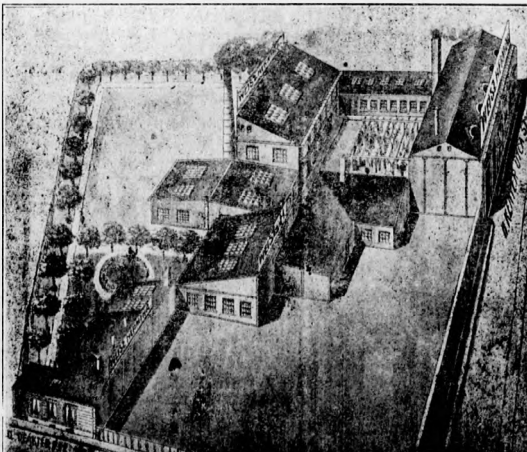
Grosz és Krausz

legnagyobb butor és szőnyeg áruháza

Telefon 24. sz. **Ujvidék.** Telefon 24. sz.

Az első magyar torontáli szőnyeggyár főraktára.

Pálffy testvérek vasöntöde és gépgyárában Szeged
1 drb. 14 óerejű Máv. benzin loko-
mobil alig használt és egy teljesen új 48“ cséplő
együtt vagy külön-külön eladó.

Weisz Hermina

 Alapítva 1830.

ezelőtt SZÉVIN KÁROLY

ruhafestő- és vegytisztító-gyára

UJVIDÉK,

II., KENYÉR-UTCA 51. SZÁM.

FEST ÉS VEGYILEG TISZTÍT férf-, női-
és gyermekruhákat, egyenruhát, csipkét,
hímzést, sztór, függönyöket, napernyőket,
keziyűket, struc- és disztollákat, panama
kalapokat stb. stb.

Legolcsóbb árak. Elismerett jó munka.

Posztán érkező megbízások lelkiismeretes
elintézésére kiváló gondot fordítok.

